

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **H. D. T.**, zastoupený Mgr. Markem Eichlerem, advokátem se sídlem Nekázanka 888/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5. 2025, čj. OAM-424/BA-BA01-HA06-2025, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 7. 2025, čj. 17 Az 20/2025-21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce v roce 2024 přicestoval do Evropy. Nejprve pobýval v Maďarsku a poté se přesunul do České republiky, kde požádal o udělení mezinárodní ochrany. Svou žádost odůvodnil potřebou vydělat finanční prostředky na splacení dluhu, který má ve Vietnamu. Žalovaný žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, protože ji žalobce odůvodnil jen ekonomickými důvody. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil u Krajského soudu v Plzni, který žalobu zamítl.

[2] Žalobce (stěžovatel) v kasační stížnosti namítl, že napadený rozsudek je nezákonný a také nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Krajský soud totiž pouze převzal argumentaci žalovaného a nevypořádal se s žalobními námitkami.

[3] Kasační stížnost je podle stěžovatele přijatelná, neboť se krajský soud odklonil od judikatury k otázce zjevné nedůvodnosti žádosti. V posuzované věci nebyla zjevná nedůvodnost žádosti zřejmá již od počátku, neboť stěžovatel uvedl, že je v ohrožení ze strany svých věřitelů (lichvářů), pokud dluhy nesplatí. Jeho důvody pro udělení mezinárodní ochrany tak nebyly čistě ekonomické. Žalovaný měl meritorně zkoumat, zda stěžovateli nehrozí při návratu do země původu závažná újma. Stěžovatel se odvolal na

blíže nespecifikovanou judikaturu NSS, která se zabývá „třístupným testem“ přípustnosti vyhodnocení žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu [stěžovatel má zřejmě na mysli důvod podle písm. g) – pozn. NSS]. Pokud se žalovaný rozhodl posoudit žádost jako zjevně nedůvodnou, měl alespoň v minimálním rozsahu vypořádat důvody, jež stěžovatel uváděl v žádosti a v pohovoru. Žalovaný tak nepostupoval a krajský soud to aproboval.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se stěžovatelovou žádostí zabýval dostatečně podrobně a rozhodnutí o ní jasné a v souladu s právem odůvodnil. Dluhy vůči soukromým osobám nejsou azylově relevantním důvodem. Stěžovatel se může dovolat ochrany u vietnamských státních orgánů. Během pohovoru nadto stěžovatel žádné další relevantní skutečnosti nesdělil, proto žalovaný trvá na zákonnosti svého rozhodnutí.

[5] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná.

[6] Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, *Ostapenko*, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikurní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Stěžovatel spatřuje přesah vlastních zájmů, a tedy důvod přijetí své kasační stížnosti k věcnému posouzení v tom, že krajský soud se neřídil vlastní judikaturou ani ustálenou judikaturou NSS v otázce zjevné nedůvodnosti žádosti. Podle kasačního soudu se však ve věci stěžovatele o žádný z výše popsanych případů nejedná. Kasační námitky požadavek přijatelnosti nesplňují.

[7] NSS považuje napadený rozsudek za řádně a srozumitelně odůvodněný. Rozsudek krajského soudu splňuje judikurní nároky na přezkoumatelné posouzení věci a vypořádání žalobních námitek (rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 5. 12. 2017, čj. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, bod 29).

[8] Jádrem stěžovatelovy kasační stížnosti je obava z věřitelů v případě návratu do země původu. Žalovaný podle stěžovatele neměl vyhodnotit jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou, protože nebyla podána pouze z ekonomických důvodů. Proto se jí měl žalovaný zabývat věcně.

[9] Krajský soud v bodě 13 svého rozsudku s odkazem na judikaturu připomněl, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je žadatel (usnesení NSS ze dne 20. 6. 2013, čj. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015,

pokračování

čj. 5 Azs 134/2014-48, dále např. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 22/2003-41, nebo usnesení NSS ze dne 17. 9. 2025, čj. 2 Azs 143/2025-41). Správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí právě ze žadatelovy výpovědi poskytnuté v průběhu řízení. Žalovanému nepřísluší domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k nim činit skutková zjištění (rozsudek NSS čj. 5 Azs 22/2003-41).

[10] Krajský soud dále vysvětlil, že stěžovatel netvrdil skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování, a zároveň uvedl pouze důvody ekonomické. Žalovaný se stěžovatele při pohovoru dotazoval na jeho situaci a potíže v zemi původu a poskytl mu opakovaně možnost cokoli k výpovědi doplnit. Obával-li se tedy stěžovatel závažné újmy ze strany konkrétních osob v zemi původu, měl ji uvést v řízení, nikoli až v žalobě (obdobně usnesení NSS ze dne 20. 9. 2024, čj. 5 Azs 152/2024-31). Při pohovoru se žalovaným však stěžovatel výslovně uvedl, že neměl problémy se státními orgány ve Vietnamu a peníze si půjčil od banky a od příbuzných. Uvedl též, že o mezinárodní ochranu žádá, protože chce v České republice vydělat peníze na úhradu svých dluhů v zemi původu. Krajský soud k tomu poznamenal, že v takovém případě se žalovaný nemusel touto skutečností blíže věcně zabývat, a žádost tak správně vyhodnotil jako zjevně nedůvodnou. Dodal, že stěžovatel cizí osoby, kterým by dlužil (lichváře), ve správním řízení vůbec nezmínil.

[11] Nic na tom nezměnil ani stěžovatelův odkaz na judikaturu NSS, která dovodila, že i v případě naplnění třístupňového testu podle písm. g) je správní orgán povinen zkoumat případnou závažnou újmu při návratu do země původu. Tuto námitku neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl, je tedy nepřijatelná podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[12] NSS uzavírá, že krajský soud reagoval na stěžovatelovu žalobní argumentaci způsobem odpovídajícím judikatuře kasačního soudu. K tomu dodává, že i pokud by žalovaný posoudil stěžovatelovu žádost věcně, nelze ekonomické důvody samy o sobě považovat za hrozbu pronásledování či vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Kasační soud se opakovaně zabýval situací vietnamských dlužníků, kteří potřebovali v České republice vydělat peněžní prostředky na úhradu dluhů; někteří z nich výslovně uváděli též obavy z věřitelů a lichvářů. NSS jejich kasační stížnosti odmítl pro nepřijatelnost (usnesení ze dne 6. 1. 2022, čj. 5 Azs 61/2020-30, ze dne 25. 9. 2023, čj. 5 Azs 99/2023-31, ze dne 19. 10. 2023, čj. 10 Azs 219/2023-32, ze dne 24. 7. 2024, čj. 1 Azs 136/2024-26, ze dne 19. 2. 2024, čj. 10 Azs 291/2023-39, ze dne 28. 3. 2024, čj. 2 Azs 305/2023-32, ze dne 20. 9. 2024 čj. 5 Azs 152/2024-31, ze dne 27. 6. 2025 čj. 5 Azs 50/2025-28, nebo již zmiňované usnesení čj. 2 Azs 143/2025-41).

[13] Z napadeného rozsudku je podle kasačního soudu patrné, že krajský soud vyšel z přílehlavé judikatury a jeho závěry jsou s ní v souladu. Krajský soud vypořádal všechny žalobní body a nedopustil se zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení. NSS tedy odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[14] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51-53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému, který by jinak toto právo měl, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2026

Eva Šonková
předsedkyně senátu